

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/49/2012
Identifikačné číslo spisu:	7011201024
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7011201024.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: Q. bytom S. S., zastúpeného JUDr. Dušanom Antolom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach, Zbrojničná č. 12, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 7. novembra 2011 číslo 51043-2/2011-BA, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 2012, č. k. 6S/165/2011-42, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 2012, č. k. 6S/165/2011-42, z m e ň u j e tak, že rozhodnutie žalovanej zo 7. novembra 2011 číslo 51043-2/2011/BA z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 27. septembra 2012, č. k. 6 S /165/2011-42 zamietol žalobu proti rozhodnutiu žalovanej zo 7. novembra 2011 číslo 51043-2/2011/BA, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Zb. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach z 15. augusta 2011 číslo 20470-14/2011-KEM vo veci nepriznania nároku žalobcu na sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku choroby z povolania, zistenej 8. júna 2010.

V odôvodnení tohto rozsudku krajský súd poukázal na spornú otázku, či poruchu sluchu z hluku v rozsahu 45,30 % podľa Fowlera možno bodovo ohodnotiť podľa IV. časti prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“) a následne aj túto chorobu z povolania odškodniť vo forme náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Podľa prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z., časť IV., položka č. 61 možno bodovo hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia iba pri ťažkej

nedoslýchavosti až hluchote, a to v rozsahu 400 až 800 bodov. Príloha č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. v položke č. 61 neklasifikuje ťažkú nedoslýchavosť a hluchotu, preto je podľa názoru súdu treba v tejto súvislosti vychádzať z klasifikácie sluchových porúch uznávanej svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO). Klasifikácia straty sluchu podľa svetovej zdravotníckej organizácie bola prevzatá do prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, kapitola VII, oddiel B - sluch, kde predpokladom pre konštatovanie ťažkej nedoslýchavosti je celková strata sluchu 80 % podľa Fowlera, ktorú strata sluchu u žalobcu nedosiahla. Poškodenie sluchu chorobou z povolania z hluku preto nebolo možné hodnotiť na úrovni ťažkej nedoslýchavosti až hluchoty. Zo zápisníc posudkových lekárov sociálneho poistenia nevyplýva, že by posudkoví lekári pri kontrole bodového hodnotenia vychádzali z prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Krajský súd hodnotil preto ako nedôvodnú námietku žalobcu o použití prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení pre účely bodového hodnotenia choroby z povolania na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Uviedol, že nemohol akceptovať návrh žalobcu na vykonanie znaleckého dokazovania súdom, pretože mu to neumožňuje ustanovenie § 250i ods. 2 OSP a ani v správnom konaní nebol dôvod na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. Rozpor medzi lekárskeho posudkom z 28. októbra 2010 a bodovými hodnoteniami posudkových lekárov spočíval nie v posudzovaní odborných otázok ale v právnom posúdení veci.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal odvolanie žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na nové rozhodnutie. Uviedol, že rozhodnutia je založené na nesprávnom skutkovom a právnom posúdení, spočívajúce v neprípustnom porovnávaní dvoch vzájomne neporovnateľných a nezameniteľných príloh. Príloha č. 4 zákona o sociálnom poistení upravuje percentuálnu mieru poklesu zárobkovej činnosti podľa druhu zdravotného postihnutia orgánov a systémov (tzv. všeobecné ochorenie) a upravuje rozsah invalidity a na rozdiel od tejto úpravy príloha č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. ustanovuje výšku bodového ohodnotenia pre jednotlivé poškodenia na zdraví samostatne pre pracovné úrazy a samostatne pre choroby z povolania, (tzv. profesionálne ochorenie). Uviedol, že z odborných názorov a vyjadrení Kliniky pracovného lekárstva a klinickej toxikológie Košice je dostatočne známe, že postup Kliniky pracovného lekárstva a klinickej toxikológie Košice je správny a nesprávny je postup Sociálnej poisťovne. V súvislosti s kontrolou bodového hodnotenia choroby z povolania uviedol žalobca, že posudkoví lekári nemajú zákonnú kompetenciu lekárske posudky meniť a povinnosťou správneho orgánu (teda žalovanej) bolo zachovať zákonný postup a na zodpovedanie odbornej otázky vo veci ustanoviť znalca. Nestotožnil sa ani s názorom súdu, že nebol dôvod na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. Poukázal na súdnu prax priznávania bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia z choroby z povolania a uplatnil si priznanie náhrady trov odvolacieho konania, ktoré vyčíslil za jeden úkon celkom vo výške 79,58 €.

Žalovaná vo vyjadrení na odvolanie navrhla rozsudok prvostupňového súdu ako správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozhodnutie žalovanej a rozsudok krajského súdu v rozsahu odvolania a v medziach žaloby, odvolanie prejednal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu treba vyhovieť.

Podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorázovo, musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku. Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa prílohy č. 1 časť IV. zákona č. 437/2004 Z. z. ťažká nedoslýchavosť až hluchota z hluku sa hodnotí v rozsahu 400 až 800 bodov (položka č. 61).

Zo spisov vyplýva, že správne orgány ako aj prvostupňový súd postupovali v konaní a pri rozhodovaní

vo veci v zmysle ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisov zistil, že žalobca utrpel stratu sluchu v dôsledku choroby z povolania. Výkonaným dokazovaním bolo preukázané, že bol vystavený expozícii hluku pri práci vo VSS a. s. Košice, závod Zlieváreň od roku 1986 do 1998, od roku 2000 až do 9. februára 2008, kedy došlo k skončeniu jeho pracovného pomeru. Klinika pracovného lekárstva a klinickej toxikológie Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach v posudku z 20. októbra 2010 č. 352/87 zistila žalobcovi chorobu z povolania s dátumom vzniku 8. júna 2010. Porucha sluchu z hluku bola hodnotená 28. októbra 2010 počtom bodov 400 (§ 10 ods. 4 prílohy č. 1 časť II a IV zákona č. 437/2003 Z. z.). Položku a počet bodov zdôvodnila závermi na základe klinického nálezu vrátane konziliárnych vyšetrení a objektivizovanej pracovnej expozície hluku.

Z výsledku kontroly bodového hodnotenia posudkovým lekárom sociálneho poistenia na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Košiciach z 22. februára 2011 vyplýva, že posudkový lekár nesúhlasil s vyššie uvedeným hodnotením (počtom bodov 400) z dôvodu že zistil, že audiometrickým vyšetrením v septembri 2010 na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie, u žalobcu bola nameraná celková strata, poškodenie sluchu podľa Fowlera 45,30 %, čo zodpovedá len stredne ťažkej nedoslýchavosti. Aj následne opakované vyšetrenia dokumentovali celkovú stratu sluchu len na úrovni stredne ťažkého postihnutia. Výsledok kontroly posudkového lekára pobočky bol potvrdený v stanovisku odboru lekárskej posudkovej činnosti (OLPC) Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Košiciach z 15. apríla 2011 s odôvodnením, že podľa medzinárodných kritérií kvantitatívnych sluchových porúch, celková strata sluchu podľa Fowlera v rozpätí 40-70 % sa považuje za stredne ťažkú nedoslýchavosť. Poukázal na výsledky odborných vyšetrení z ktorých vyplýva, že v priebehu 5 mesiacov od mája do októbra 2010 boli u poškodeného stanovené rozličné hodnoty celkovej straty sluchu a po zohľadnení zvýšenia uvedených hodnôt o 5 % s prihliadnutím na ušný šum, celková strata sluchu podľa Fowlera len minimálne presahovala hodnotu 50 %, čo potvrdzuje, že porucha sluchu bola stále na úrovni stredne ťažkej nedoslýchavosti a neboli teda splnené zdravotné podmienky kritérií ťažkej nedoslýchavosti až hluchoty z hluku tak, ako to určujú podmienky uvedené v položke č. 61 časť IV sadzby bodového hodnotenia za SSU prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z. z.

K uvedenej spornej otázke na základe požiadavky žalovanej, zaujalo stanovisko aj Ministerstvo zdravotníctva SR (ďalej len „MZ SR“). Vzhľadom na stanoviská MZ SR (sekcia zdravia z 8. júna 2011I sekcia legislatívno-právna zo 17. júna 2011) možno konštatovať, že závery lekárovo špecializáciou v špecializačnom odbore - Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia, podľa ktorých „posudzovanie poškodenia sluchu hlukom z profesionálnych príčin patrí k špecifickému posudzovaniu a v tomto prípade sa nedajú striktné aplikovať všeobecné kritériá pre hodnotenie straty sluchu prijaté WHO“, boli nad rámec zákona č. 437/2004 Z. z., nakoľko stredne ťažké, prípadne hraničné poruchy nie je možné zaradiť v súlade s Prílohou č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z. z. Z uvedených stanovísk MZ SR a odboru kontroly posudkovej činnosti žalovanej vyplýva, že stredne ťažké poruchy, prípadne hraničné sluchové poruchy sluchu nie je dôvodné hodnotiť na účely sťaženia spoločenského uplatnenia.

Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisov a námietok uvedených v odvolaní dospel k názoru, že hoci podľa § 153 ods. 4 písm. c) zákona o sociálnom poistení lekárska posudková činnosť úrazového poistenia žalovanej zahŕňa kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu na účely za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch, z tohto kontrolného oprávnenia nemožno vyvodzovať kompetenciu posudkového lekára na úpravu (krátenie) bodového ohodnotenia, stanoveného v lekárskom posudku, vydanom v súlade so zákonnou právnou úpravou upravujúcou odškodňovanie pracovných úrazov, ktorou je zákon č. 437/2004 z. z.

V danej veci pri kontrole (krátení bodového ohodnotenia nároku) posudkoví lekári sociálneho poistenia dospeli k inému názoru ohľadom spoločenského uplatnenia žalobcu ako posudzujúci lekár KPLaKT, preto mala žalovaná, ako poskytovateľ náhrady postupovať podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. požiadať

o vypracovanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 382/2004 Z. z. na základe súhlasu žalobcu.

Odvolací súd preto nepovažuje za správny právny názor krajského súdu, že v správnom konaní nebol dôvod na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom v zmysle § 7 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z., pretože nešlo o rozpor v odbornej otázke; ako už bolo uvedené, nie je sporné, že žalobca trpí chorobou z povolania, sporným je jej hodnotenie v bodoch, ktoré zákon zveruje posudzujúcemu lekárovi v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. ktorý v neupravených otázkach neodkazuje na zákon č. 461/2003 Z. z., a teda ani na medzinárodnú Klasifikáciu chorôb Svetovej zdravotníckej organizácie (WHU).

Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach zmenil podľa § 220 a § 250ja ods. 3 OSP tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušil a vrátil jej vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalovaná v ďalšom konaní doplní dokazovanie zadovážením znaleckého posudku podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. v spojení so zákonom č. 382/2004 Z. z. na sporné otázky bodového ohodnotenia nároku žalobcu týkajúce sa sťaženia spoločenského uplatnenia. V ďalšom konaní je správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a 2 OSP a § 246c ods. 1 prvá veta OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania podľa § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. d) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov z titulu trov právneho zastúpenia, ktoré si uplatnil a aj vyčísľil v celkovej výške 79,58 € za jeden úkon - podanie odvolania 5. novembra 2012 zodpovedajúci sume 58,69 € + 7,63 € režijný paušál, čo tvorí sumu 66,32 € + 20 % DPH 13,26 €, čo spolu tvorí sumu 79,58 €. Náhradu trov prvostupňového konania žalobcovi nepriznal, lebo z obsahu spisu nevyplýva, že by si ich uplatnil a vyčísľil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný